

Články.

Jiří Malý: „Slovanský“ typ?	2
Jiří Štěfl: Co vime o rakuvině	34
František Slavík: Vzájemné vztahy ruských a čs. věd anorganických	66
Ferdinand Herčík: Na prahu života	70
Otakar Kokeš: O posledních evropských zubrech	98
Zdeněk Pouba: Moderní metody výzkumu rudních ložisk	130
Slavomil Hejný: Základy nauky o fytočenosách	154

Drobné zprávy.**Biologie obecně.**

Streptomycin (O. Matoušek)	6
O hesperidinu v pomerančích (B. Doležel)	7
Riešenie problému fytoncidov v SSSR (S. Hejný)	40
Synthetický chloromyctein (O. Matoušek)	45
Proti tuberkulosním bacillám — PAS (J. Würflová)	46
Hyaluronidasa a její význam v oplození (P. Jerie)	75
Neomycin (J. Stárka)	77
Pektin zlepšuje antibiotika (Ž. Šarbach)	105
Streptomycin a zelené Eugleny (O. Matoušek)	107
Konservace choulostivých tuků (Z. Šarbach)	107
Evoluční parazitologie (V. Sládeček)	134
Cyklické variaze nervových zakončení (M. Holub)	135
Pohyb bakterii (J. Drobník)	137
Terramycin (L. Riedl)	161
Beryllium vyvolává zhoubné nádory (L. Riedl)	162

Zoologie.

Akarinosa včel (J. Vrbka)	6
Porucha ústrojí rovnováhy (M. Záleský)	6
Plodnost divokých zvířat v zajetí (Z. Šarbach)	7
Kožojed (J. Havelka)	8
Radioaktivní komáři (O. Matoušek)	10
Nezvyklé přátelství zajice a králíka (V. Dyk)	41
Zkušení protimalářských přípravků na komárech (V. Landa)	42
Pohlavní ve vztahu k výživě (V. Landa)	42
Ochrana užitného drobného ptactva v lesních pásech (Silný)	43
Působení prostředků proti hmyzu (V. Landa)	43
Nálet octomilek do místnosti (V. Landa)	43
Sífi se racek do horských oblastí? (O. Lhotský)	44
Nejtěžší ptáci (Z. ř.)	44
Daktyloskopie — u slonů (V. Landa)	45
K „síle hadích očí“ (J. Hrnčiar)	46
Sokolnictví (E. Balon)	74
Pud sebezachování u krys (K. Jiřina)	76
Jedovaté žížaly (Dr. R.)	76
Vánoční kapr (F. Vítěk)	76
Pstruzi jako rekordní jedliči (V. Dyk)	76
Přípravy myší na tuhou zimu? (F. Komůrka)	78
Ptáci v dešti za mrazu (J. Zák)	103
Prognathie (M. Záleský)	105
Vlna angorských králiků (J. Vrbka)	106
Nový obyvatel Vltavy — Bahenka pruhovaná (J. Petrbok)	106

Makrely (O. Matoušek)	107
Ztráta zraku u ryb (M. Holub)	107
Jestě DDT (V. Černý)	108
Prostupnost vody chit, pokožky hmyzu (V. Landa)	135
Jak žijí čípi na jižní Moravě (V. Landa)	137
Vliv vitamínu E na perloočky (J. Kramář)	137
Rackové na Otavě (K. Komárek)	138
Objev nové živé fossile Monodelpha stygicola (V. Sládeček)	161
Fauna ochranných lesních pásů (J. Čeřovský)	162
Změna biologie některých živočichů změnou živ. podmínek (S. Hejný)	163
Málo známí parasitíti brouci (B. Pokorný)	164
Jak se zabavují ptáci ektoparazitů (V. Černý)	164
Komáři a japonská encephalitis (V. Skuhravý)	165

Zvláštní nervová zakončení v jazyku žab (J. Kramář)	165
Vliv potravy na plodnost mšic (J. Kramář)	165
Hmyz na pomerančích a citronech (A. Přihoda)	165
Náš nejmenší mlž (V. Ložek)	167
Bejlomorka borová (A. Přihoda)	168

Botanika.

Snaha sovětských botaniků o výzkum užitkových rostlin (J. Podpěra)	6
Pojmenování čeledi rostlin (Dr. N.)	8
Listopadky (E. Guttler)	40
Fasciace u travek (R. Rarský)	43
Vegetativní kříženec text. rostlin Hibiscus esculentis a H. manihot (S. Hejný)	44
Věčný listopad (V. Lang)	47
Brambory (O. Matoušek)	74
Pekea ořechonošná v Střední Asii (S. Hejný)	74
Bór zvyšuje úrodu brambor (S. Hejný)	77
Fasciace na kořenech (R. Farský)	78
Podnocení chmele (Vaško-Bubák)	79
Neúroda jeřabin, cervivost jablek (A. Přihoda)	80
Co snesou houby (J. Stárka)	104
Vztah mezi výššími rostlinami a houbami (J. Hejný)	104
Vřes obecný, forma zhuštěná (R. Farský)	104
Zdrojení špicky listové (J. Lang)	105
Plísň rostoucí na skle (J. Stárka)	106
Hubení plevele (Z. Černohorský)	135
Jafrán bělokvetý na Farské louce (J. Tříška)	137
Kleč na Ještědu (H. Typl)	138
Pyl trav (Z. Černohorský)	166
Reven (Z. Černohorský)	166
Zmlrající orchidea našich lesů (S. Kubita)	167

Anthropologie, lékařství.

Atletika a duševní vývoj (M. Holub)	7
Rychlá desinfekce kůže (O. Matoušek)	8
Nový typ fosfálního člověka (O. Matoušek)	8
Evidence otrav houbami v ČSR (O. Matoušek)	10
Duševní vzruchy měřené na prstech (M. Holub)	10
Počet lěkářů (O. Matoušek)	10
Pozor na DDT (J. Stárka)	41
Zhoubná chudokrevnost (O. Matoušek)	80
Piltínský člověk (O. Matoušek)	80
Kopřivky, otoky (J. Jíra)	80
K čemu se hodí moč (L. Riedl)	80
Nález praciověka neandertálského v Uzbekistanu (J. Petrbok)	109
Nečekané trhlinky na povrchu Zubů (O. Matoušek)	110
Nespavost (M. Holub)	110

Geologické vědy.

Sedm století horního práva (O. Matoušek)	5
O příčinách ledových dob (O. Matoušek)	9
Největší hvězdářský dalekohled v Evropě (O. Matoušek)	9
Geologické výzkumy ze vzdachu (L. Zapletal)	46
Zaměřování meteorů radarem (O. Matoušek)	80
Klimatologie hor (C. Votruba)	107
Nový atlas nebes (C. Votruba)	107
V Arktidě se otevírá (J. Petrbok)	108
Příboj moře u Prahy (O. Matoušek)	109
Plánovaný rozvoj uhlénej těžby v SSSR (O. Sotorník)	109
Komety (O. Matoušek)	110
Elektronika řídí hvězdářský dalekohled (F. Komůrka)	110
Pravděpodobné změny, které způsobí zavodňování aralské nížiny (J. Moschelesová)	110
Objev druhého Neptunu a měsíce (O. Matoušek)	111
Co je to soliflukce (R. Kettner)	134
Sovětská státní sluneční služba (C. Votruba)	134
Mineralogická revize Laid u Velhartic (Z. Trdička)	136
Kaledonské vrásnění v Čechách (R. Kettner)	160
Jak jsou staré meteorické kameny (Z. Pouba)	162
Nálezy kambrických zkamenělin v Zelezňáckých horách (R. Kettner)	166

Různé.

Při překladech z ruštiny (O. Matoušek)	8
Skalné Hory (O. Matoušek)	8
Mezinárodní stupnice teploty (O. Matoušek)	9
Geologické starosti H. Himmler (O. Matoušek)	10
Je vždy správné říkat „větrolamy“? (J. Čeřovský)	42
Přináší se ještě dnes bohúm lidské oběti (J. Petr-bok)	43
Meteorické železo k výrobě ozdob (J. Deyl)	45
„Housenky snáší vajíčka“ (O. Matoušek)	46
Slovo „azbuka“ (O. Matoušek)	46
Pokrok lesnictví (O. Matoušek)	73
Galileo Galilei Rys (O. Matoušek)	73
Komsomolský lesní pás (J. Čeřovský)	103
Cypřís na hřbitovech (J. Levý)	105
Co je tunga? (J. Podpěra)	108
UNESCO (O. Matoušek)	10, 43, 108
Obnova ústavu pro studium moře v Bremerhavenu (O. Lhotský)	136
Vesmír před 75 roky (K. Macek, O. Matoušek, M. Holub)	10, 47, 81, 111, 138
Česká literatura o Mičurinovi (S. Hejný)	160
Filmy o Mičurinovi	160
Sluneční kotel v Taškentu (tit.)	162
Pokus výsevu saxaulu z letadla (J. Čeřovský)	162
5000 let stará vejce z egyptských hrobů (O. Cmunt)	166

Rozhledy

Biologie obecně.

O funkci mitochondrií (M. Holub)	88
O původu života (prednáška A. L. Oparina)	188

Zoologie.

Praktikum VII. — Škeble (V. Landa)	18
VIII. — Králík (M. Kunst-V. Landa)	84
Vlk v zajetí (obr.) (Turček)	8, 9
Viděl jste dudku u Prahy? (J. Rys)	14
Hnízdení dudka v Prahy (J. Zák)	55
Odolnost různě silného kapřího plůdku (V. Dyk)	14
Bitva mezi mravenci (L. Hanuš)	16
Výzkum koroptví (O. Matoušek)	23
Elektřinou na žízaly (J. Smíšek)	49
a diskuse	96
Deformace skořápek u plovatky bahenní (J. Lang)	50
Bez čmeláku nebude jetele (J. Šnoflák)	53
a diskuse - Příčiny neúrodu jet. semena (A. Příhoda)	114
- Pro ochranu čmeláku (O. Cmunt)	127
Methoda zjišťování larev plních hlistů Strongylů (J. Beyr)	58
O aklimatisaci sítěžných kurů (K. Karlík)	111
Nečekaná pastva kamziků (V. Dyk)	112
a doplněk (S. Hejný)	173
Potápkov brovorský vymírá (J. Nýdl)	118
Pronikání slídáka pestrého (J. Moucha)	119
Varovný hlas domácí drůbeže (J. Vrbka)	144
Některé zajímavosti ze života pulcu ropuchy (J. Hrbáček)	170
Několik nových poznatků o mihuli menší (V. Dyk)	174
Rozšíření a nové rasy plže Orcula dolium v Čechách (V. Hudec)	175
Housenky na masožravé rostlině (A. Příhoda)	177
Mravenci černí, stavitelé hliněných rourk na rostlinách (V. Novák)	177
Experimentálně získané formy motýlů (obr.)	184

Botanika.

Pokyny pro práci mičurinských kroužků (O. L. Korbelář)	120, 147, 180
Kápotité listy u roží a lip (I. Klášterský)	16
Pozemní forma chorose (J. Strnad)	22
Ještě kápotité listy na č. Krumlovsku (J. Polívka)	48
Vzácná jižní houba u nás — Battarea phalloides (J. Podpěra)	58
Mykorhiza (J. Čeřovský)	89
O floristice fas, sinic a bičíkovce (B. Foti)	113

Chraňte přírodu! (vypalování) (O. Leiský)	120
Sovětské metody zrychlení růstu dubu (J. Čeřovský)	142
Výroba trvalých mikroskopických preparátů pylových zrn (J. Pazourek)	143
Kličení ochmetu (Z. Černohorský)	145
Trnka (obr.) (J. Tříška-Z. Černohorský)	151
Ochrana přírody a herbář (J. Tříška)	168
Zrůdná jiva (J. Šnoflák)	177
Pomožte při zpracování katalogu čs. hvězdic (J. V. Staněk)	179
Dutohlávka lesní (obr.) (Dr Z. Černohorský)	186
Mykorhiza (kořen hnizdáku) (obr.) (Dr Z. Černohorský)	186

Geologické vědy.

Základní geologické a paleontologické pojmy (obr.) (Marek, Z. Špinar)	147, 180-183
Turov u Hronova — nejsložitější český vrch? (F. Martinec)	15
Úplně zatmění Měsíce 6.-7. října 1949 (J. Kučirek)	22
Určení polohy (A. Dittrich)	58
Nové nálezy krytoltenců (Dr Z. Špinar)	88
Zpráva o polární září (Z. Ministr)	90
Nová lokalita axinitu v Čechách (M. Štěpán)	118
Původ a mechanismus našich mln. zřídel (L. Sýkora)	171
Hodiny a jejich obsluha — Astronomie jednoduchými prostředky (A. Dittrich)	175

Různé.

Buffon a filosofie jeho „Přírodopisu“ (O. Matoušek)	11
Ing. St. Havlena † (O. Matoušek)	26
Prof. Felix d'Herelle † (M. Holub)	23
První zmínky o jehličnících v evr. literatuře (J. Levý)	47, 81
Kolem zeměkoule (O. Matoušek)	50
Cheste mit akvarium? (J. Karásek)	56, 89
Fotografování přírodnin na krátku vzdálenost (V. Rezek)	57
Prof. Frant. Vejdovský (1849-1939) (O. Matoušek)	58
Botanik A. A. Grossmith † (S. Hejný)	60
E. L. Thorndike † (O. Matoušek)	60
IX. meziná. kongres entomologický v Amsterodamu (V. Landa)	60
Meziná. konference pro dějiny přír. věd (O. Matoušek)	60
Dr K. Závodský † (Dr Mý)	90
125. výr. narozenin Jana Krejčího (R. Kettner)	146
Novinky v zool. sbírkách Národního muzea (O. Štěpánek)	178
Vegetace na zeleňáčních náspech	178
Výstava ochrany přírody (O. Lhotský)	178
Na přír. fak. založen Klub zemědělských výzkumníků (F. Pospíšil)	180
T. G. Masaryk (M. H.)	99
V. I. Lenin (M. Kaláb)	131
I. V. Mičurin	155

Určovací klíče.

Doplňek ke klíči našich vos (J. Šnoflák)	14
Klíč perlooček (V. Sládeček)	115, 140
Klíč kulturních pěsnic (Z. Černohorský)	172

Příspěvky mladých a nejmladších.

Str. 24/30, 60/61, 90/94, 122/125, 149/150, 182/184

O knihách.

Str. 31, 62, 126, 150, 186

Hovorna.

Str. 32, 63, 95, 127, 187